

TOSSA DEL BRAIBAL I CAP DELS AGOLS

Andorra

Des de la font de la Closa fins al refugi de l'Illa i retorn per la vall del Madriu	
Distància	22 km
Desnivell acumulat	1430 m
Nivell de dificultat	difícil
Data	9 i 10 d'agost de 2019
Cartografia	Editorial Alpina. Andorra (1:40000) Cerdanya (1:50000) Govern d'Andorra. Mapa topogràfic (1:25000)
Informació d'interès	http://www.madriu-perafita-claror.ad/
Punts per a GPS	https://ca.wikiloc.com/rutes-senderisme/tossa-del-braibal-i-cap-dels-agols-40228922

Itinerari circular per la Vall del Madriu-Perafita-Claror, declarat per la UNESCO Paisatge Cultural del Patrimoni Mundial. Dit això seria balder lloar les virtuts dels paratges pels que transcorre.

Fet en una sola jornada, resulta molt exigent, tot i que s'acostuma a retallar baixant a la vall des de l'Estany Blau. Nosaltres el plantegem en dues jornades, aprofitant la proximitat del refugi guardat de l'Estany de l'Illa. Amb dues parts ben diferenciades: la de l'anada amb fort desnivell i un tram dificultós, contrasta amb la de retorn que esdevé un passeig per gaudir-ne plàcidament.

Les dificultats es concentren en el tram del Caser dels Pans, entre la Tossa del Braibal i el Cap dels Agols. Curt tram de terreny delicat en fortíssim pendent a evitar en cas de mullena i que ens mereix la consideració de difícil. La resta de l'itinerari, a banda de l'exigència física pel desnivell, diríem que és fàcil.

Accés

A l'alçada de les Escaldes per la CG-2, prenem la revirada i costeruda CS-200 a Engolasters. Passat el poble, direcció a l'estany, en un revolt a mà esquerra, sortim per la dreta per accedir tot seguit a l'àrea de lleure de la Font de la Closa.

Font de la Closa (1515m)

Prenem el ben apariat, fressat i senyalitzat (rètol i punts grocs) camí al coll Jovell que puja per l'obaga en fort pendent (S). Aquesta serà la tònica fins al cim. Pocs metres abans del coll trobem el camí de l'Estany d'Engolasters per on discorre el GR-11.

Coll Jovell (1780m)

Hi ha una taula amb bancs. Cruïlla de camins ben indicada: el que baixa als Cortals de Ràmio, per on segueix el GR, el del Solà de Ràmio, per on retronarem, el que prové de la via ferrada del Roc d'Esquers i el de la Tossa del Braibal. Prenem aquest darrer (E) que també és senyalitzat amb punts grocs i molt fressat, per l'obaga. Quan atenyem la carena hi trobem trams pedregosos. Quan anem deixant enrere el bosc podem albirar alguns cims com el de Carroi, sobre Andorra la Vella, que identifiquem fàcilment per les seves antenes de telecomunicacions, el Comapedrosa o el de Casamanya. En algun punt podem abocar-nos, com des d'una balconada, sobre la vall del Madriu per la que retronarem.

A partir de la Font del Comiol, que trobem indicada sobre una pedra, encetem el llarg planell somital de la tossa, superant una successió de turons darrere dels quals s'amaga el cim.

Tossa del Braibal (2657m)

Coronada per un vèrtex. Amb poc menys de cinc quilòmetres hem superat la major part del desnivell. Tot i la seva modesta alçària, podem albirar-hi la bona part dels cims del Principat. No gaire més enllà perquè les valls estan envoltades de cotes prou més enlairades. També atalaiem algunes viles com les Escaldes, Andorra la

Vella i la Massana. Especialment vistosa resulta la contemplació de l'abrupte vessant nord del cordal entre la Muga i el Calm de Claror, sobre la Vall del Madriu, contrastant amb els suaus pendissos que presenta per migdia.

La carena continua vers el SE on podem veure-hi el camí que la ressegueix així com un parell de túmuls rocallosos. El de l'esquerra, més alt que l'altre, té un collet a la també a la seva esquerra. És el Cap dels Agols a on ens adrecem i el collet el punt on davallarem després d'enfilar-nos-hi.

A mesura que ens hi atansem la carena va afilant-se i esdevé crestall on ens caldrà ajudar-nos amb les mans en més d'un lloc. Els punts grocs ens guien pels millors passos. Després d'un tram de camí fàcil afrontem el túmul rocallós on les dificultats per continuar carenejant són ben evidents.

Caser dels Pans (2613m)

Per això ens cal davallar pel vessant de migdia, en fortíssim pendent per terreny poc fiable, i començar a flaquejar. El rastre del camí és manté a la baixada, però es va difuminant durant el flanqueig on el terreny és més pedregós. Hem d'esmerçar-hi tots els sentits per no perdre la continuïtat dels punts grocs i les fites i no donar un mal pas que, en aquestes condicions, podria comportar conseqüències.

Aquest tram al mapa s'anomena «Caser dels Pans». La cartografia andorrana ressenya les canals que es despengen des d'aquí cap a la vall com «dels Planells de Baell». Som just a la vertical de la barraca de la Farga per on passarem a la tornada.

Per recuperar la carena remuntem una canal herbada de fort pendent i, per terreny fàcil, atenyem el cim del túmul rocallós que en sobresurt.

Cap dels Agols I (2647m)

El nom li ve de la contrada al peu del vessant nord on hi el torrent homònim que neix d'uns estanyols. Etimològicament hom creu que és un derivat d'«aigols», mulleres o estanyols. També l'hem vist anomenat com a «les Àgols».

Té menys prominència que el seu veí i, en conseqüència, resulta menys panoràmic. Ens cal davallar, continuant pel carener (E) fins a un collet molt evident on creuem el camí entre el refugi dels Agols i l'Estany Blau. Hi ha un pal indicador de camins i també hi són pintats sobre les roques. Nosaltres continuem pel llom carener en direcció (NE) a l'Estany Forcat i el Refugi de l'Illa, fins a sortir sobre un ample planell on discorre un ben fressat camí paral·lel, pel vessant nord, al del refugi dels Agols.

Cap dels Agols II (2680m)

La cartografia andorrana el situa sobre aquest planell, en un punt sense prominència on hi ha una placa metàl·lica que l'assenyala.

Davallem (SE) fins a trobar un pal indicador pel refugi de l'Illa. Es tracta del camí que, vorejant l'Estany Forcat, baixa a trobar el GR a l'alçada del de la Bova.

Nosaltres però continuem «a criteri» fora de camí per terreny franc i obert en direcció ESE, vorejant els estanys de Gargantillar i una mica per sobre del Forcat. Més enllà del darrer estany i després d'haver superat una graonada, desviant-nos lleugerament vers el NE, reprenem el rumb ESE i recuperem els senyals grocs (1) ja a la vista de l'Estany Rodó i el refugi de l'Illa que atenyem un cop superat el tarter de la riba de l'estany.

(1) És la senyalització per accedir des del refugi al Pic dels Llops o Alt del Gargantillar.

Refugi de l'Illa (2488m)

Al peu de l'estany homònim i sobre del Rodó, al circ que formen els pics dels Llops, dels Pessons i de Ríbuls, en una bella raconada on conflueixen els GR 7 i 11. Alçat sobre l'antic refugi lliure —magatzem i allotjament durant la construcció de la presa— és un modern equipament molt funcional, guardat la major part de l'any.

Per molt bon camí —pel que hi recorren els GR 7 i 11— baixem (SW) a buscar el riu Madriu que seguim pel seu marge dret. Passem pel refugi lliure del riu dels Orris, el Pla de l'Inglà, la Barraca de la Farga d'Andorra i el també lliure de Fontverd. Tot el camí és de molt bon fer, bona part acompanyats pel brogit de l'aigua que salta i s'entolla en raconades idíl·liques.

Més enllà del refugi de Fontverd, en una bifurcació de camins, deixem el GR i prenem a mà dreta el del Solà de Ràmio. Ben apariat i senyalitzat amb punts grocs, contràriament al que el seu nom podria fer-nos pensar, és força ombrívol. Amb pocs desnivells ens retorna al coll Jovell.